ԱՐՄԱՆԻԱ

ԼՐԱԳԻՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԵՒ ԱՅԼՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ամերիկայի համար տարեկան 4 տոլար Թղթադրմ.
Եւրոպայի և այլ տեղերի համար տարկն. 20 Ֆրանգ
Տնօրէնութիւնն լինք կը վճարէ վտառի ծախքը։
Բաժնեգիրները կանխիկ կը վճարուին։ Վերամնակայ կամ ետամնակայ բաժնորդագրութիւններ ալ կընդունուին, առանց սահմանի յաւելման բաժնեգինին վրայ։
Խմբագիր-Տնօրէնին հետ կարելի է տեսնուիլ խմբագրատունը (rue Vecon, 50) ամեն օր կէսօրէնյետոյ, ժամ 2էն մինչև 4 ժամն։

Ա. ՏԱՐԻ ԹԻԻ 96

1886 ՅՈՒԼԻՍ 21

(ՅՈՒԼԻՍ 9 Հ. Տ.)

ՁՈՒՐՆԳՐՉԱՓՓԻ

Կը հրատարակուի Երկ. և Շաբ. օրեր

ՊԱՏՄԱՆՆԵՐ

Ծանուցումներ կընդունուին հայերէն և ֆրանսերէն լեզուով։
Ծանուցման 1 մէջաք գիրը 1 առնդհմ կարժէ. 1 գլխագիրը 2 առնդհմ։
Նամակ կամ ծրար պէտք է պրկել խմբագրութեան հետևեալ հասցէով. M. PORTOUKALIAN, rédacteur du journal *Arménia*, MARSEILLE (France)

Les annonces, en français et en arménien, sont reçues au bureau dela Rédaction (Rue Vacon, 50).

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Իրական սեռի մասնակցութիւնը հայրենասիրական գործերին.—Հայերի հայրենասիրութիւնը. — Նամակ Պալկարիաեն (Վառնա). — «Արմենիա»ին նպաստ. — Շնորհակալութիւններ. — Հայեր ի Թիւրքիա.—Տեղական. — Արտասահմանի լուրեր.—Առեւտրական.—Ծանուցումներ. — Բանասիրական (Հայորդիի յաղօրս)։

ԻԳԱԿԱՆ ՍԵՌԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՆ

Այսօր հրատարակած ենք Ամերիկաէն Աղեսանդալ Տիկին Զաքարեի Սարաֆեանի ղրկած 30 ֆրանգ նուէրը «Արմենիա»ին։ Լրագրիս 67 թուին մէջ ալ մենք հրատարակած ենք, գալձեալ Ամերիկաէն, Աղեսանդալ Տիկին Անի Սարաֆեանի մէկ նամակը որ նոյնպէս 10 ֆրանգ նուէր ղրկած էր «Արմենիա»ին, իր նամակի հետ միասին։ Եւս ուրախալի մի երեւոյթ է այս որ ցոյց կը տայ թէ հայ տիկիններն ալ սկսած են խորհիլ իրենց հայրենիքի թշուառ վիճակին վրայ, նոքա ալ կուզեն մասնակցիլ հայրենասիրական ձեռնարկներին, թէև այդպիսի հայուհիները դիւրաւ առատ նուէր նման չատ քիչ անգամ միայն կատարած փայլիլ Հայաստան հորիզոնին վրայ։

«Արմենիա»ի բաժնորդների ցանկին մէջ երեք տիկին միայն կը գտնուին այսօր, ի Մարսէյլ, ի Բուենոս Գ (Գուլկարիա) և ի Գահիրէ (Եգիպտոս)։ «Արմենիա»ի Թիւրքիա մուտքն չարգիլուած, միանգ այնտեղ ալ ունէինք սիրելիներէ բաժնորդներ և վանի մէջ բաւական օրիորդներ ալ պրանք կառնէին առանձին առանձին բաժնորդագրուած էին «Արմենիա»ի, չընայելով որ իրենք դիրենք խոհեմ համարող խաւ արտաքին մոլորեցնէ մինչև անգամ ճնշումների և արգելքների էին պատասխած։

Ազգային վերանորոգութեան և յառաջդիմութեան գործին մէջ կնոջ դերը չատ մեծ է. ասոր մեծ ուրախութեամբ կտեսնենք մենք իգական սեռի այդ չարժումները հայ հայրենասիրական ձեռնարկներուն մասնակցելու համար։ Եթէ այլ և կրնան մի ամրողջութիւն կը կազմեն, ուրեմն միայն արական սեռի յառաջդիմութիւնը կասկածագ կը լինի, մէկ առաքով միայն յառաջ քալել կը լինի։ Եթէ միայն արական սեռը չանայ դարձել և կինը անդորձ մնայ, այդ կը լինի մէկ ձեռքով միայն գործել, այդ կը նմանի անգամալոյծ միակողմանիին գործելու համար արած չանքերին։

Չէ՞ որ յաճախ կը կրկնուի թէ մեր յոյս ապագայ սերունդին վրայ է դիտաւորեալ։ Այդ մասամբ սերունդի առաջին դարձրոյը մենք չենք կարող չընել մեր ուշած տեղ. բնութիւնը արդէն կատարած է այդ վարժարան. երեխային նախակրթարանը իր մէջ բազմահեղի վրայ է, իր առաջին գրկին մէջ է։ Այդ նախնական կրթութիւն մեծ ազդեցութիւն կընէ երեխայի ապագային վրայ։ Նորա թարմ ուղեղին վրայ կանուխէն եղած ապատպրութիւնները կարող են նորա ապագայ ամբողջ կեանքին վրայ անգամ ներգործել մինչև մի տարիճան։ Մի մարդու աչքոյժ, համրածակ և կամ դանդաղ, վախկոտ լինելը կընայ իր մանկական միճակի հետևանքը լինիլը կինը մանուկին նախակրթիչ վարժուհին է, բնութիւնէն կարգուած։

Սակայն կնոջ ազդեցութիւնն ապագայ սերունդին վրայ չէ միայն. ներկայ սերունդին վրայ ալ չատ հզօր է։ Քանի որ այրը ընտանիքին մէջ կը գանէ իր հանգիստ և մխիթարութիւն, քանի որ մարդու աշխատութիւնների և չահի նպատակը ընտանիքի բարեկեցութիւնն է և քանի որ կինը իր զանազան յատկութիւններով ընտանիքին մէջ իշխող տէրն է եղած, ուրեմն կինը կրնայ ամբողջ ընտանիքին առաջնորդել դէպի մեծ գործեր, եթէ ինք ունենայ այդ դպրոցում, եթէ ըմբռնէ իր պաշտօնի բարձրութիւն և մտնակցի հայ հայրենասէրների ձեռնարկներին։

Պէտք է տեսնել աշխատիլ որ իգական սեռին մէջ ալ տարածուին հայրենասիրական զգացումներն։ Այն օր երբ մենք կը լսենք և կը տեսնենք հայուհիների կազմուած ընկերութիւններ հայրենասիրական նպատակով, այն օր մի մեծ քայլ առած կը համարինք դէպի մեր ամենաուռ նպատակ յառաջդիմելուն մէջ։

Մ. Փ.

ՀԱՅԵՐԻ ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆԸ

Համով կերակուրներով սարքած սեղանի չուրջը մի քանի տօնախմբութիւն պատճառով հաւաքուած նստուած են մի խումբ հայեր։ Ընթանք կտեսնեմ են անոնց դիմին, ընթանց գլուխները տարբեր են և հայկական հայրենասիրական երգերի ձայները կարկաի պէս թափվում են չորս կողմից։ Ահա բարձրացաւ մէկը և հայրենասիրական մի գեղեցիկ ուխքան ֆրազ ասաց։ Դուռը միայն պետք բացվել—բացվը դիւրին է։ Այդ ֆրազը դուռը բացել և ահա ամէն կողմից անզգային հայրենասիրական ֆրազներ, անզգային և մ'րզիկ առատութեամբ. պատերազմի դաշտի վրայ թերևս այդպես առատ չեն անգամ հրացանների գնդակները։ Եւ կենացները սկսուեցան։ Հայաստան, ազգ, հայրենասիրութիւն և այլն.... ամէն մէկը պատ իր կենաց խմելու անհրաժեշտութիւն այնչափ, որչափ անոնց էր նոյն րոպէ կենդանի։ Մեր «ջէֆ» անունները յիշում են իրենց պապերի քաջութիւնը, ժերժութիւնը և կերակրվում այն յուսով որ իրենք արժանի թոռ—ռերուն են այն մեծերին.... և ահա ցրվում են մեր հայրենասէրները։ Նրանցից չատերը հարբած են ու բթացած իրենք իրենց մի որևէ բացատրութիւն տալու համար իրենց պատճի ու խօսածի մասին. միւսները այնքան հարբած չեն և հպարտ սըրտով, ինքնաբաւական վերադառնում են դէպ իրենց փափուկ անկողինները, մտածելով թէ մ'րպիսի քաջութեամբ էին խօսում իրենց հայրենիքի, ազգի մասին և թէ մ'րպիսի մեծ հայրենասէր են իրենք։

Ազգասիրութի՜ւն, անո՜ր քան.... Հայաստանն էլ ձեզ հետ միասին քնած է։

Թա հայ հայրենասէրների մի տեսակն է. լաւ միւս տեսակը՝ ահա։

Նրանք իրենք իրենց վրայ մեծ կարծիքի տէրեր են. նրանք կարծում են, որ ապագայում Գարիբալդիներ կլինեն, բայց իսկապես գտնում են ամենափոքրագին բարեմտութիւն ազգ, հայրենիք, հայրենասիրութիւն, ազատութիւն, արդ արութիւն և այլն... խօսքերը նրանց չրմնեբում խաղում են այնպես գիւրին ու

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՀԱՅՈՐԴԻՆ ՅԱՂՕՐՍ

—

Մեղմիկ աչերն, անբիծ հոգին
Ծառած յերկին կատուտագ եզը,
Ի ծունր եկած և սրտագին
Կ'աղօթէ Հայ մանուկն անմեղ։
Եւ իդձերն այն մաստագ հոգւոյն՝
Իրին ծաղկի բուրումն անոյշ,
Եւ այն թոթով լեզուին հըծծիւն,
Անգօր, դողդոջ, այլ հոգեյո՛յզ
Դէպ երկնքաւուն հետ թռչնակոյց,
Շրշանչներուն հետ զեփիւռին,
Բնութեան անհո՜ւն գաչնակութեանց
Հետ խառնուած սլանան յերկինս—
Ձի՞նչ կ'ապերաս, ո՛ Հայ մանուկ
Ձի՞նչ են անմեղ հոգւոյդ ուխտք.
Հարատութի՞ւն, ակի՞, փա՞ռք, դո՞յք,
Որ երջանիկ հետևն քո կեանքի
Կը տենչաս դու տպտպանքո՞վ
Ունենալ այդ նշուլապարդ
Սրահիդ մէջ բիւր հաճոյքներ
Ողողեն միշտ հոգիդ զըւարթ.
Եւ տակեմն երազդ հոյլ՝
Ձերդ լոյս ամպեր գգուէ ճակատդ,
Նազանուն պարթևուհդ տան անդուլ
Առնէն պահդ դիմի՛ դրախտ.
Եւ կամ երբեմն ի կատս անգորդ՝
Ոլանալ երազ և խաղալիկ
Հաճոյքներու մէջ նորանոր,
Չո՛ն մոռնալ սև չիրմին գազանիք....
Ապրի՛ր անվիշտ, անարատասռ,
Թողուլ փուչերն, քաղել լոկ վարդ.
Ձո՛յս կ'ապերաս, սիրո՛ւն մանուկ,
Ա՛յս են իդձերն հոգւոյդ հրատ—
Ազատութի՜ւն Հայաստանին,
Ձար սիրել ինձ ուժգ իմ մայր.
Ազատութի՜ւն իմ հէք Ազգին.
Ա՛յս է հոգւոյս տենչն հրավառ։—
Աղօթէ՛ միշտ, ո՛ Հայորդի,
Ձի ազօթք են բաժին միակ
Ծերին, մանկան. բայց երբ օր մի
Լինիս կարիճ երիտասարդ,
Ձեռք ա՛ռ անվախ սուր, հրացան,
Ձի նորա են բաժին քաջաց,
Նոցա ծայրն է բաղդն Հայութեան՝
Ազատութի՛ւն մեր Հայրենեաց....։

Գահիրէ ՁԱՐՄԱՑՈՐ

«ՄՇԱԿ»ԻՆ ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼՍԻՑ

Ինչ Նորայր Ղազ· փն· Յակոբ Սահակեան և Նիկողայոս Տիգին Չուբարեան ամուսնացան 3 Սեպտեմբերին 10ական ճաշուն (50ակաց) նուագի մէջ տեղի ունեցաւ «Մշակ»ին մէջ, որպէս զի ամուսնութեան այդ օրը ամենքն ալ գիտնան, թէ ինչ ուրախութեան մէջ են նորապսակները։

Ինչ որ վերաբերի ինձ, ես ալ կը մասնակցիմ այդ ուրախութեան, ինչպէս որ կը մասնակցին ամենքը, որոնք ճանչցած են Նորայրը և Նիկողայոսը։ Ես ալ կը մասնակցիմ, որովհետև ես ալ ունիմ ուրախանալու պատճառներ։ Ես ալ ունիմ ուրախանալու պատճառներ, որովհետև ես ալ ունիմ ուրախանալու պատճառներ։

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Եռվեցի հայ վարժարանին պատասխանատու Պրն. Լևոն Ց. Փիւլիւքեան վարժարանի 70ի չափ աշակերտներին կողմէն շնորհակալութիւններ կը յայտնէ Մարսէյլացնակ Պրն. Կ.ին որ հաճած է տարեկան 40 ֆրանգ բաժնողագրիլ վճարելով չորսնակնկնութիւն մէկ օրինակ «Արմենիա» Շաբաթաթերթի հայ վարժարանին (տեսնել «Արմենիա» էջ. 87)։ Պրն. Լ. Փիւլիւքեան կը յայտէ իր նամակին վերջն ատ ատ. «Երանի էթէ այդ Պարանի ազգասիրութիւնէն օրինակ առնէին մեր կարգ մը կալուածատէր հարուստ դիւղ ազգասէրներն»։

—Թէհրանի հայ վարժարանին կողմէն Խոյատու Բագարցի Մեծ. Պրն. Յ. Պարոնեանին և Թէհրանի հայ ընթերցարանի կոմիէն Մեծ. Պրն. Արժինակ Ա. Ֆրէնտանեանին շնորհակալութիւններ կը յայտնուին, իրենց մէկ մէկ օրինակ «Արմենիա» նուիրած լինելնուն համար։

ՀԱՅԵՐ Ի ԹԻՒՐՔԻԱ

Կեդրոնական փարչութեան նորընտիր պատգամաւորները իրենց ժողովը իր առաջին նիստը բերը և կազմեր է իր Դիւան հետեւեալ կերպով։

Առնուպետ.—Աժէն · Խրիմեան Ս · Հայրիկ։ Դեր-Առնուպետ—Դեր. Հնոյական եղիազար։ Ա · Առնուպետեր.—Արժ. Գէորգ Վ · Խաթիւճեան։ Ֆ · Առնուպետեր—Արժ · Իգնատիոս Վ · Շիւղեեան։

—Դեր · Մազաքիա եպիսկոպոս Օրմանեան որ քննիչ կարգուած է Վանի ապստամբներուն, էջմիածնէն հասեր է Վան յունիս 26/8 յուլիսի հինգշաբթի երեկոյին և մեծ պատուով ընդունուեր է։

Իր օծակից Գեր. Գաբրիէլ Սրուանձտեան եպիսկոպոսն ալ յունիս 27/9 յուլիսին հասեր է Տրապիզոն, իր վիճակը։ Մեծ բազմութեամբ դիմաւորելով իրեն, չորեքշաբթի առեր են եկեղեցին ուր ժողովուրդը օրհներ և մի կարճ բանախօսութիւն ընելով իսոստացել հեռանալ օր չորեքշ (Տօն դիւտի նշխարաց Ս · Լուսաւորչին) և կիրակի օր երկարօրէն քարոզ խօսել։

ՏԵՂԱԿԱՆ

Անցած չորեքշ երեկոյին, «Արմենիա»ի հրատարակութենէն յետոյ, հետ ապրիլ Հարզրդեայ Մարսէյլ գօրավար Պալանժէի և Գ. ոչ Լարէնթիի միջամտութեան արդիւնքը որ գօտամարին պատուարկր եղած է և երկու քն ալ անվտանգ ապատած են։ Երեկոյեան ժամ 10ին, Քանրոպիէրի վրայ հաւաքուած բազմութեան մէջ այդ լուր կը պարակէր ամենի բերան։ Յանկարծ մի խումբ կազմուեցաւ հանրանք ոնան գօրավարին հանդէս հանելու համար հաժակրեան մի ցոյց անել գօրավար Պալանժէ և կեցցէ հանդարտութիւն խումբը կատարեալ իսրպ ապահովութեամբ գնաց Petit Provençal ի խմբագրատան առջևնոյն ապագան երգնել խմբագրատունէն ալ հեռագրի գործակը պարզելով հանդիսքերկրորդ։

կըրական փոխադարձ ցոյցեր ըրին։ Ա.ֆրէհաւ խումբը որ 1500 հոգուչափ կար, գնաց Մարսէյլի հրամատար Թօլօմոզ գօրավարին և խնդրեց որ Մարսէյլի հանրապետական ժողովրդին անունով շնորհաւորական մի հեռագիր պրկուի Պալանժէ գօրավարին։ Ա.ֆրահէաւ «Մարսէյէզ»ը երգելով գնացին նօտր փողոցը ուր երբ կը տեսնեն թէ Soleil du Midi յեռասպ խմբագրատան լուսամուտին ապակիները (transparent) վրայ ուր լուսաստատերով հեռագիրներ կը պրտին դիւերնեն ի տես հաւաքուածներուն, ատ մի հեռագիր կայ գրուած այս միջոցին խնդրին նկատմամբ, չատ կը զրգռուին։ Կէս դիւերը կէս ժամ անցած բազմութիւնը կը չատնայ նօտր փողոցը և տես լուսամուտին ապակիներուն և պէնգալան հրամատիւններ կը սկսին անել պօռտով թէ վերստին այս տատ լուրը այդպէս։ Ռամիկութիւնը կը միջամտէ, թատրոնի ապակիներուն լոյսը մարել կուտայ և բազմութիւնը այդ կերպով կը յաջողի ցրուելու։

Կիրակի դիւերը Soleil du Midiի խմբագրատան լուսամուտած թատրոնի ապակիները գարձեալ մի տատ հեռագիր կը ներկայէին ի տես ժողովրդին։ Իրը թէ Պալէն մարտիչատը իր գատաստանի վերաքննութիւն պահանջեր է, տատրիճով թէ քանի որ գինք պատասխատող պատերազմական խորհուրդին կը նախագահէր Օմալի գուքսը որ գինուորական չքնաղակ գատ ձգուած է այժմ, ապօրինաւոր միջոցներով իր տատիճաններ տատած լինելուն համար, ուրիշ գինք պատասխատող պատերազմական խորհուրդի կազմութիւնն ալ օրինաւոր չէր։ Ժողովուրդը երբ տեսաւ թէ այդ լուսաստուած տատակիները անտեղի կերպով կը ներկայեն մատնիչ Պալէնի անունը, կոչուցութիւան թողած այդ տատը յիշատակէն ևս տատել զրգռուած, ոման չորս կողմէն քարեր վեր նետել միապետական լրագրի տատակիներուն, պէնկալեան պղպեղային կրակներ թռցուել գէպի տատակիները։ Ռամիկութիւնը չկրցաւ զրգռուած ժողովրդին առջևն առնուլ զոր թէև Soleil du Midi պրեկտներ, յամ խուժան ևս տատասած է, բայց նոցա մէջ կը գտնուէին չատ պատուատոր մարդիկ, մինչև իսկ տիկիններ և օրիորդներ կը մատնակցէին այդ ցոյցին։ Վերջապէս, ատպահիները խորատակուեցան, քարկոծի մի լամպար կատրելով բոլոր տատակիները չքնատկեցան տատակիների չքնատիները և խմբագրատունը տարտղնած պիտի այրուէր, եթէ հրշէջ գօրքերը չհատնէին։ Բազմաթիւ տատիկաններ, հետիատ և հեծեալ, ընդհատուր գատատխազը, Պ. Նահանգապետը վազեցին հոն։ Պանրոպիէր և հազիւ կրցան հանդարտեցնել ժողովուրդը որոնք, այլ, կին, երիտասարդ, օրիորդ, միատբան կը պօռային տատիկաններին դէմ։ «Կօրճանի՛ Soleil du Midi, կեցցէ՛ գօրավար Պալանժէ, կեցցէ՛ Հանրատատութիւն»։

Երկուշաբթի գիւերը ալ նոյն տեսարանը կրկնուեցաւ։ Պանրոպիէրի վրայ. տատիկաններ և գօրքեր հոն, ամբողջ Պանրպիէրը իր չքնատկեցած փողոցներով գրատեցին և ժողովուրդը հեռացուցին, որճատարները փակեցին։ Ժողովուրդին մէկ մաս դնացին Սէնթ փողոցը, Gazette du Midi միատիատական լրագրի խմբագրատունը ուր կը տպուի նաև Soleil du Midi, և գրատները խորտակեցին. տատիկաններէն երբ վրայ հատան, ժողովուրդը դիմագրեց, երկու կողմէ մի քանի հոգի վիրատորուեցան։ Վերջապէս գօրքեր հատան և ժողովուրդը ցրուեցին։ 19 հոգի ձերբակալուած և հարցատքնուելնուն համար ներկայացուած են այժմ։

Խորհրդարանները չերկնաւելու համար, Պրն. Նահանգապետը յատուկ հրամանագիր հանեց որ այլևս Soleil du Midiի խմբագրատան տատակիները վրայ որ խորտակուած են այժմ, լուրը չգրուին ի տես։

Երէկ Գ. Բազատրատիրը ադդատիչներ փակցուց փողոցներուն պատերին վրայ հրատարակով ժողովուրդին որ գիւերը չհամակարուած վերսկսիլ փողոցներուն։ Ա.ֆրահէաւ, 5000ի չափ բազմութիւն գիւերը հաւաքուած էր գարձեալ Պանրպիէրի և նօտր փողոցներուն բազմաթիւ տատիկաններ, հետիատ և հեծեալ, նաև հեծելագօրքեր հոն, աշխատեցան ցրուել բազմութիւնը։ Մի քանի անգամ փողահարութիւններով ցրուելու ազդարարութիւն ընելէ յետոյ, սկսան խուռթիւամբ վարուիլ և 150ի չափ անձեր ձերբակալելով բանտարկեցին։ Մէկ մասն ազատուած են այս առաւօտ։

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ԼՈՒՐԵՐ

Աւստրիոյ նախարարապետ Պալնօքի կամը իրմէ խրմալով ժողովի հայերին հետ տեսակցելէ յետոյ, անմիջապէս Փիւնիժէն պիտի խրմայուր կը գտնուի Իչլան Պատերքը կը տատի թէ այս տեսակցութիւնն պատիժի խնդրին համար է։

—Վահմ. Նաւարք փաշան յուլիս 20ին մեկներ է Ալէքսանդրիոյէն գէպի Մարսէյլ։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ՇԱԲԱԹԱՆԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՅՈՒԼԻՍ 13ԷՆ 20

ԳԻՐԱՑՈՒԹԻՒՆ

= =

ԲՈՒՐԴ. Հրատարակի գրութիւնը լաւ է, այս չաբաթ վաճառուածները 2800 հակի կը հատնին, որոյմէ կը նշատակեմք՝ 230 հակ առաջին կարգի կարծես 135–137½ ֆր. 760 հակ թէրէքէմէ 82½–90 ֆր. 470 հակ Սիբիոյ ապրանք 105 ֆր. 130 հակ Հալէպ գործագործ՝ լուսատուածը 140 և չը լուսատուածը 72½–75 ֆր. 100 հակ հին Էնգրաբէ 97½ ֆր. 200 հակ նոր Էնգրաբէ 105–107½ ֆր. 70 հակ կիպրոս 87½–97½ ֆր. 110 հակ Բէօսթինճէ 115 ֆր. 30 հակ Զմիւռնիա 105 ֆր. 40 հակ Սելանիկ 125 ֆր. 100 քիլօն։

ԲԱՄՊԱԿ. Հրատարակի գրութիւնը և գիները անփոփոխ կը մնան։

ՄԵՏԱՔՈՒԵՂԷՆ. Ս.յս չաբաթ վաճառուածներէն 7 հակ Սիբիոյ մատաքս 49–51 ֆր. 600 քիլօ Նախիջեւանի թանթալ 4, 40–4, 50 ֆր. 1600 քիլօ չթար 3, 80–3, 85 ֆր. 300 քիլօ Քիւրտնէքի 1, 70 ֆր. 300 քիլօ պասմնէ 2, 75 ֆր. քիլօն։ Ծրիւնը կարժէ ըստ տեսակին 7էն 11 ֆր.։

ՅՈՐԵՆ. Մաքսային խնդրոյ յետաձգման պատճառաւ հրատարակը չատ թուլացաւ և գիները 1 ֆր.ի չափ կատրեցան, ըստ տեսակին 14–18 ֆր. 100 քիլօն։

ԿԱՆԵՓ. Ձերմակները 62–63 և գորչագոյնները 55–56 ֆր. 100 քիլօն։

ՎԱՐՍԱԿ (avoine). Թալ է, գիները 11–13 ֆր. 100 քիլօն։

ԵԳԻՊՏԱՑՈՐԵՆ (maïs). 11¾–12 ֆր. 100 քիլօն։

ԼՈՒԲԻԱ. Անգործ է Ռումանիոյ ապրանքները 17½ և Տրապիզոնի տեսակները 22 ֆր. 100 քիլօն։

ԹՈՋՆԱԿԵՐ (alpiste). 24 ֆր. 100 քիլօն։

ՇՈՒՇՄԱ (sésames). 37–38 ֆր. 100 քիլօն Աստա և նաֆթի ապրանքները։

ԿՏԱՒԱՀԱՑ. 25½ ֆր. 100 քիլօն։

ԿԱՂԻՆ. Զը կտրածը 37–38 և կտրածը 80 ֆր. 100 քիլօն։

ՄԻՐԱՆԻ ԿՈՒՏ. Լաւ ապրանքներ 64–65 ֆր. 100 քիլօն։

ԴԵՂՆԱՀԱՑ. 120–125 ֆր. 100 քիլօն, պատրաստ ապրանք չը պանուիր։

ՄԵՂՐՄՄՈՒ. Ասիանական դին 150–155 ֆր. 50 քիլօն։

ՍՅՈՒԻ ՄՈՐՔ. Հինները 20–27 և նորերը 29–32 ֆր. տուզնան։

= =

ԱՐՏԱՍՈՒԹԻՒՆ

ՇԱՔԱՐ. 3 քիլանոցը 46 և 2 քիլանոցը 47 ֆր. 100 քիլօն։

ՍՈՒՐՃ. Հատատ է, ըստ տեսակին 50–60 ֆր. 50 քիլօն։

ՕՐԴԱՆ ԿԱՐՄԻՐ. Ձերմակները 3, 40–3, 50 և սևերը 3, 50–4, 10 ֆր. քիլօն։

ՊՂՊՂ. Ժողտ 82 և Սեպհական 87 ֆր. 50 քիլօն։

Գ.

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐ

ԴԱՄԱՌ–ՖԱԹԻՊԱՑԻ

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԻՆԸ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
«Թիֆլիզի հայ. գրբ. հրատարկ. ընկերքե.»

==

Մեծանուն բանաստեղծ Գամառ–Քամիրպաի (Ռ. Գաւականեանց) ստա–նաւորները պարունակող մի գիրք է 176 երեսներէ բազկացած։ Սկիզբը գրուած է հեղինակին պատկերը։ Գա–մառ–Քամիրպաի բանաստեղծուԹիւն–ներէ մի քանին արդէն ծանօԹացու–ցած լինելով մեր ընԹերցողներուն, ա–ւելորդ կը համարինք գրել այդ մա–սին։

Կը ծախուի «Արմենիա» լրագրի խմբագրատունը է դին 1 ֆրանգ և 75 սանԹիմ։ Արտերէն գումս ամեն տեղի համար 2 ֆրանգ փոստի ծախ–քովը յատկացնել։

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ Մ. ՓՈՐԹՈՒԳԱԼԵԱՆԻ

Ա. ՀԱՑ ԳԻՒՂԱՑԻՆ ՄԸ գին 50 սանթիմ.
Բ. ՀԱՑ ԳԻՒՂԱՑԻ » 20 »
Գ. ՍՍՂՄՈՍ ԻՍՐԱՑԵԼԻ » 40 »

Պը ծախուին Պարսկ., «Արմենիա» լրագրի խմբագրատունը։

Գոյար բաղաքացիներին կը դրկուի փոստով, երէ վերոյգրեալ գիներով Ֆրանսական, բրբական կամ ռուսական փոստի բղթադրոշմ դրկեն «Արմենիա»ի խմբագրութեան։

Ա Զ Գ

«Արմենիա»ի բաժնորդ գրուիլ ցանկացողներին դիմում ենք խնդրելով, որ ընդունիլ նոր բաժնորդագրութիւնները մեզ ընդունիլ խիստ քանչիլով ամսի վեցին սկսելով։ Նախորդ ԹիւերեՆ կը գրեմ անոնց միայն որոք յատկապես ծանուցանեն։ Կը յայտնեն։

ՄԱՆՈՒԿԻ ՄԻՐԱՅՈՐԵԱՆ

ՆԿԱՐԱԳՐԱԿԱՆ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ Ի ՀԱՅ–ԵՐՆԱԿ ԳԱԻԱՌՆ ԵՐԻՒԱՆԵԱՆ ՏԱՃԿԱՍ–ՏԱՆԻ

ՏԵՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆԵՔ ՄԱՐԼԻՆ ԵՒ ՁՈՐԼԻՆ ՀՆԼԻՆ ԵՒ ՆՈՐԼԻՆ ՊԻՏԱՆԻ ԳԻՏՆՈՑ

==

Մաս Ա. Բ. Գ. (առաքու)

Հայաբնակ գաւառաց ընդհ. նկարագրութեան, տեղագրութեան, աշխարհագրութեան, չէն և ամայի վանօրէից նկարագիրն, ուանդուԹիւնք և այլ նիւԹեր պարունակող Ազգ. գործ մի է, ամենակարևոր և հետաքրքրական գրուած չըՀասկացաց և չատ նուրբ տեղեկութեամբ գրուած ամեն Հայոց յանախակի վերծանութեան։

Կը պատրաստի բոլոր գրասիրաց ջանկ. կերպանատերին է Պօղոս Պահճէ–գործատ Հայոց գործի փոստ դէմ Գ. էֆ. Ձոնեանի վաճառատուն, թիւ 11։

Գին — Ա. և Գ. մասերն 8 ռուբլի, իսկ Բ. մասն 10 դահեկանի։

Վարժարանաց համար գոհացուցիչ զեղչ կը լինի, և յանձնարարութիւնք ճշդիւ կը կատարուին։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԲՆԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ Ա.

կեղոցական հիւսուածաբանութիւն եւ մարդկային կազմախօսութիւն ու բնախօսութիւն։

Աշխատասիրեաց Ն. Տաղտարեան

Հայերէն բնական պատմութեան մը անհրաժեշտ պէտքն ի վաղուց ան–ուի կը զգացուէր. գոհութեամբ կը տեսնեմք որ Պրն. Տաղտարեան կաշ–խատասիրէ լրացնել այդ թերութիւ–նը, հրատարակելով այս կարևոր գոր–ծը, որ կը բաղկանայ չորս առա–ջի Հատորներէ. Ա.—կեղոցային Հիւսուա–ծաբանութիւն եւ մարդկային կազմախօ–սութիւն ու բնախօսութիւն. Բ.—կեղոց–ածաբանութիւն. Գ.—Բուսաբանութիւն. Դ. —Հանքաբանութիւն եւ երկրաբանութիւն. մէն մի Հատոր պիտի բաղկանայ 35 մեծագիր ութածալ թերթերէ, պա–տուճակելով 350 չ ափէն գեղեցիկ պատկերներ։ Առաջին Հատորի հրա–տարակութեան արդէն ձեռնարկուած է և առաջին տասը թերթերն լոյս տեսած են։ Այս Հատորն իւր վերջը պիտի ունենայ նաև 1000 գիտական բառերէ բաղկացեալ բազմալեզուեան բառարան մի և դիմը պիտի լինի 40 դրչ. իսկ կանխաւ իւր բաժանորդ վճարողաց Համար 30 տր. Բազմա–թիւ օրինակ[illegible] ծանուցանուի իւր թեր–թի դասս 5 ից վարառ կեղծանուանվին է «Գիտական Շարժման» անունը. Կ. Գոլիս, Մէջճան, Գասր—Գամբուլ խան։ կը գտնուի նաև Թիֆլիզեան վաճառականաց, Պետերբուրգեան գրա–ւանենակը, Արշանեանի Թղթավաճա–ռանոցը, և Պահչէ Գասրի Չրախա–ճառաց քով—

BIBLIOGRAPHIE

LA TRIBUNE DES PEUPLES

Revue internationale du mouvement social dans les cinq parties du monde.

ADMINISTRATION :

LIBRAIRIE DES DEUX MONDES, Paris, 17, rue de Loos.

Abonnement d'un An :

France, 5 francs. Extérieur, 6 francs

SOMMAIRE DU N° 3 — JUIN 1886

La Révolution dans la nature — CASSIUS *Les Chevaliers du travail aux Etats-Unis. Déclaration de principe X... La Roumanie politique et Sociale F. B. Les Paysans au Japon* — METCHNIKOFF.

MOUVEMENT SOCIAL INTERNATIONAL: *Europe* Grèce Allemagne *Afrique* Dahomey *Amérique du Nord* États-Unis, Canada *Amerique du Sud* République Argentine, Pérou, Bolivie — *Océanie* Australie. *Revue Bibliographique internationale*. Portugal, Canada, Espagne, Antilles, Italie, Belgique, France, Venezuela.

Nous ne saurions trop engager nos lecteurs à s'abonner à cette intéressante revue dont un numéro à titre d'essai est envoyé *gratis et franco* à toute personne qui en fera la demande à la LIBRAIRIE DES DEUX MONDES, Paris,17, rue de Loos, avec le *Bulletin* donnant l'analyse des publications en vente à cette librairie.

A. H. CREET & Cie

COWNPORE N. W. P. INDES ANGLAISES

Négociants-Importateurs, Exportateurs, Commissionaires, Commissaires priseurs, Contractants (Fournisseurs) et fabricants de cuirs de toute qualité.

Ayant eu une très longue expérience dans les diverses branches sus–nommées, nous sommes prêts à recevoir des marchandises à la commission pour la vente tractative ou aux enchères publiques, dans des conditions qui seront trouvées réciproquement avantageuses et satisfaisantes.

En échange des marchandises Européennes nous pouvons fournir des marchandises fabriquées aux Indes, n'importe quelle quantité, des premiers choix comme suit :

Des jouets d'enfants de Lucknow, articles de laiton et des draps d'or de Benarès, dinanderies de Moradalad, bijouteries d'or et d'argent de Delhi, châles, étoffes de Cachemire, etc.

Ayant des locaux spacieux pour l'étalage des marchandises en commission et pour la vente aux enchères, nous pouvons en toute confiance recommander notre maison à quiconque voudra entrer en relations d'affaires avec nous, et nous serons bien aise de recevoir des communications et des échantillons dans ce but.

Références

BANK OF BENGAL ;

ROHILCNUD ET KUMAON BANK ;

AGRA BANK LIMITED.

Si c'est nécessaire, nous serons heureux de fournir d'autres références.

Toute communication doit être adressée à nous directement en anglais très détaillée, avec conditions et conventions y relatives.

JOHN SARKIS

PAPASIAN

PAPETERIE — LIBRAIRIE

Magasin de Musique

RUE FRANQUE, PASSAGE CRAMER, 1

SMYRNE (Turquie d'Asie)

Fournitures pour Consulats, Agences, Bureaux, Écoles, etc.

Articlies pour Photographes ,peintres et ingéneurs.

Cartes Géographiques et maritimes, Plans de Smyrne et photographies (vues) de différentes villes de l'Asie-Mineure.

Reliure en tous genres, et Commissoins de travaux d'imprimerie.

Tablaux, Corniches, Baguettes. *Encadrements* avec soin et précision.

Grand assortiment de Musique des plus renommés éditeurs et *Seul Dépôt* des éditions économiques de Ricordi, Peters et Litolff.

Instruments à Cordes, Pupitres-musique, Cordes pour Violon, Guitarre, Mandoline et Piano des meilleures fabriques d'Europe, etc.,etc.

On se charge de toutes sortes de Commissions.

Mon AD. GODCHAU

Habillements pour Hommes et Enfants

LA MAISON POSSÈDE DEUX GRANDS ÉTABLISSEMENTS DE DÉTAIL :

l'un, 12, Faubourg Montmartre, 12
l'autre, 75, Rue de Rivoli, 75

Pour la Grande Ouverture de la Saison d'Hiver, la Mon AD. GODCHAU *met en Vente des séries exceptionnellement avantageuses, dont ci-dessous quelques extraits :*

PARDESSUS POUR HOMMES
15fr. 20fr. 25fr. 30fr. 40fr. 50fr.

COMPLETS POUR HOMMES
35fr. 45fr. 60fr. 70fr.

HABILLEMENTS DE CÉRÉMONIE
28fr. 40fr. 50fr. 70fr. 80fr.

ROBES DE CHAMBRE
11fr. 15fr. 22fr. 30fr. 40fr.

COSTUMES POUR ENFANTS
5f50 10fr. 14fr. 22fr. 28fr.

COMPLETS JEUNES GENS
26fr. 30fr. 38fr. 42fr.

PARDESSUS POUR ENFANTS
5f50 10fr. 14fr. 22fr. 28fr.

Rayons Spéciaux de VÊTEMENTS sur MESURE pour Hommes & Enfants

Nous rappelons que la :

Mon AD. GODCHAU HABILLE AUSSI BIEN que les GRANDS TAILLEURS.
Mon AD. GODCHAU est connue pour vendre le meilleur marché de tout Paris.
Mon AD. GODCHAU échange ou rembourse les Vêtements ne convenant pas.
Mon AD. GODCHAU est connue et estimée comme MAISON DE CONFIANCE.
Mon AD. GODCHAU vend ses articles au détail au MÊME PRIX QU'EN GROS.
Mon AD. GODCHAU GARANTIT que tous ses vêtements sont de PREMIER CHOIX.

Envoi FRANCO en province à partir de 25 fr.

INSECTICIDE BOUVAREL

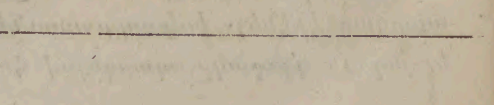

Comme une bonne étoile

ce produit merveilleux a paru dans les nuits souvent si sombres des pauvres souffrants, et leur apportait soulagement et consolation, et quand on lit les témoignages sans nombre que les Pilules Suisses ont obtenus on le comprend. La vente d'un million et demi de boîtes par an dit tout. «Veuillez m'envoyer une boîte de vos Pilules Suisses à 1 fr. 50. Je m'en trouve très bien, je ne souffre plus. Mauvais appetit, conséquence naturelle d'un estomac délabré, tout a disparu par l'usage de vos Pilules Suisses. Inutile d'ajouter que je vous autorise à publier ma lettre.
«Mme Felice FORTIN-LANGET, à Sandillon (Loiret)».
A. M. Hertzog, Phien, 28, rue de Grammont, Paris.

ՏՆՕՐԻՆ—ԽՄԲԱԳԻՐ
Մ. ՓՈՐԹՈՒԳԱԼԵԱՆ
Le Gérant : FÉLIX ENFFANTIN.

ՄԱՐՍԷԼԻ

Հայերէն տպարան Մ. Փորթուգալեանցի
Marseille. — Imprimerie du Midi, M. SCHICKLER rue Vacon 50.